

~~~~~
Stevige(r) waterbeprijzing noodzakelijk
om (drink)waterverbruik terug te dringen

Herman Havekes/Gert Dekker
Workshop KNW-najaarscongres
Zwolle, 24 November 2023

Tekst Water en bodem sturend-brief

“We werken toe naar een drinkwatergebruik per hoofd van de bevolking van 100 liter in 2035 (thans 125 liter) en beperken laagwaardig gebruik van drinkwater.

Grootverbruikers vragen we het drinkwatergebruik ook met 20% te reduceren. Zo beperken we het effect van toename van de watervraag in relatie tot de schaarsere beschikbaarheid van water.”

“We bekijken hoe het beleidsinstrument beprijzing het beste kan worden ingezet voor het toekomstbestendig maken van de drinkwatervoorziening, met waarborgen voor de betaalbaarheid.”

Bestaande financiële/fiscale instrumenten

- Drinkwaterprijs (anders dan de volgende instrumenten geen fiscaal instrument, maar een prijs die afnemers voor het product drinkwater betalen) (*circa 1,4 miljard per jaar*);
- Belasting op leidingwater (*circa 300 miljoen per jaar*);
- Provinciale grondwaterheffing (*circa 15 miljoen per jaar*);
- Rioolheffing (*circa 1,4 miljard per jaar*);
- Verontreinigingsheffing (*circa 28 miljoen per jaar*);
- Watersysteemheffing (*circa 1,8 miljard per jaar*);
- Zuiveringsheffing (*circa 1,6 miljard per jaar*).

Overwegingen: politiek

Bestuurlijk verdelingsvraagstuk

1. Solidariteitsbeginsel -> het collectief betaalt (in gelijke mate)
2. Profijtbeginsel -> de gebruiker e/o belanghebbende betaalt
3. Kostenveroorzakingsbeginsel -> de veroorzaker van kosten e/o vervuiler betaalt

Watergebruik / droogte

Welk beginsel is leidend bij beprijzing watergebruik?

Welke overwegingen spelen hierbij een rol?

Overwegingen: uitvoering

Uitvoeringsaspecten (tariefsystemen)

➤ Uitvoerbaar / handhaafbaarheid:

In hoeverre is de toepassing van de maatregelen of het effect dat er mee wordt beoogd handhaafbaar nu en in de toekomst
(*technologische ontwikkeling o.a. sensortechnologie*)

➤ Fiscale voorspelbaarheid

In hoeverre geeft de maatregelen voldoende zekerheid over belastinginkomsten:

- Hoe robuust is de maatregelen in termen van bezwaar en beroepsprocedures?
- In welke mate beïnvloed gedragsverandering belastinginkomsten?

➤ Perceptiekosten

In hoeverre zorgt de maatregelen voor toenemende complexiteit bij het opleggen en innen van heffingen nu en in de toekomst.

Kansrijke opties

- aanpassing drinkwatertarief (verlaging vastrecht/invoering basis- en comforttarief naar Vlaams model (“zwembadtarief”))
- de belasting op leidingwater (BoL) uitbreiden naar bedrijven
- een (nieuwe) heffing voor grote onttrekkingen van oppervlaktewater uit de rijkswateren
- gemeenten zouden het afvalwaterdeel van de rioolheffing of de rioolheffing nog vaker in zijn geheel op de omvang van het drinkwaterverbruik kunnen baseren
- waterschappen zouden het bestaande woonruimte-forfait kunnen verlaten en de zuiveringsheffing voor huishoudens eveneens kunnen baseren op het drinkwaterverbruik
- provincies zouden de ruimte moeten krijgen om de grondwaterheffing (sterk) te verhogen
- andere opties ...?

WATER GOVERNANCE

02/2023

INTERNATIONAL

REDACTIONEEL

ARTICLE

FARHAD MUKHTAROV,
ELLEN MINKMAN, SHAHNOOR HASAN
THE NETHERLANDS AS
A GLOBAL HYDRO-HUB

JAAP DE HEER, MARTIEN AARTSEN
BANGLADESH PREPARES ITSELF FOR
A CLIMATE RESILIENT FUTURE 2019

JAAP DE HEER BANGLADESH
PREPARES ITSELF FOR A CLIMATE
RESILIENT FUTURE 2023

JOHAN REMIJN IMPLEMENTATION
WATER GOVERNANCE ASSESSMENT
BLUE DEAL IN ROMANIA AND KENYA

SIMON RICHTER

INTRODUCING DR POLDERGEIST

STEPHANIE JANSSEN, DENNIS
VAN PEPPEN, ANNET KEMPENAAR,
HENK OVINK, MARGO VAN DEN BRINK
SOCIAL INCLUSION IN WATER CLIMATE
ADAPTATION: WHAT WE CAN LEARN
FROM WATER AS LEVERAGE IN ASIA

ELLEN MINKMAN, BRENDA VERMEEREN
DO WATER AUTHORITIES IN THE
NETHERLANDS LEARN FROM ABROAD?

WILLEM VAN DEURSEN

THE PAKISTAN FLOODS OF 2022
A PLEDGE FOR SYSTEM THINKING
IN WATER MANAGEMENT